

Warszawa, 30 kwietnia 2026

Sz.P. Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

Szanowna Pani,

w imieniu grupy **ponad 2 tysięcy osób i organizacji**, które podpisały apel o **systemowe wsparcie dla dorosłych osób w spektrum autyzmu na rynku pracy**, zwracam się z prośbą o **umówienie spotkania** w celu omówienia postulatów osób w spektrum autyzmu zawartych w petycji.

Cel naszej inicjatywy

Osoby w spektrum autyzmu napotykają na **liczne bariery w dostępie do zatrudnienia**, mimo że często posiadają unikalne kompetencje i umiejętności. Problem dotyczy nie tylko braku miejsc pracy, ale także **stygmatyzacji, braku zrozumienia ze strony pracodawców oraz systemowych braków w aktywizacji zawodowej**. W związku z tym apelujemy o:

- **Systemową aktywizację zawodową osób w spektrum.**
- **Promowanie zatrudnienia osób neuroatypowych** poprzez kampanie edukacyjne i wsparcie dla pracodawców.
- **Ułatwienia w dostępie do diagnostyki i terapii**, które są kluczowe dla funkcjonowania na rynku pracy.
- Szersze zmiany systemowe postulowane przez wiele organizacji eksperckich i samorzeczników.

Doręczenie petycji

W ramach **Święta Pracy** przekazujemy apel wraz z ponad 2 tysiącami głosów poparcia do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Chcielibyśmy, aby petycja została **oficjalnie przyjęta i rozpatrzona**, a także abyśmy mogli **omówić nasze postulaty** z przedstawicielami Ministerstwa.

Prośba o spotkanie

W związku z powyższym, zwracamy się z prośbą **umówienie spotkania konsultacyjnego** z przedstawicielami Ministerstwa oraz samorzecznikami i samorzeczniczkami oraz organizacjami eksperckimi, podczas którego będziemy mogli **przedstawić szczegóły naszej inicjatywy** oraz **omówić możliwości współpracy** w celu wprowadzenia realnych zmian.

Dostosujemy się do dogodnego terminu.

Z wyrazami szacunku

Dane kontaktowe:

Systemowe wsparcie i aktywizacja zawodowa dorosłych osób w spektrum autyzmu w Polsce

Do: Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministra Zdrowia, Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Zarządu PFRON

Szanowni Państwo,

W Polsce nie istnieje realny system wsparcia dla dorosłych osób w spektrum autyzmu. Pomoc państwa koncentruje się głównie na dzieciach, natomiast dorośli pozostają bez systemowych rozwiązań w zakresie pracy, zdrowia psychicznego, samodzielności oraz funkcjonowania społecznego.

Dorośle osoby w spektrum autyzmu bardzo często posiadają wykształcenie, kwalifikacje i umiejętności zawodowe, jednak mimo tego pozostają wykluczone z rynku pracy. Przyczyną nie jest brak kompetencji, lecz brak dostosowania rynku pracy, procesów rekrutacyjnych oraz brak pracy wspomaganej i indywidualnego wsparcia.

Obecny system aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami traktuje wszystkie niepełnosprawności w sposób jednakowy, nie uwzględniając specyfiki funkcjonowania osób w spektrum autyzmu. Tymczasem różne rodzaje niepełnosprawności wymagają zupełnie innych form wsparcia. Niedostosowanie programów aktywizacyjnych powoduje, że wsparcie to jest w praktyce nieskuteczne.

Dodatkowym problemem jest brak powszechnie dostępnego wsparcia psychologicznego i terapeutycznego dla dorosłych osób w spektrum autyzmu. Większość terapii jest odpłatna, a ich celem często nie jest wsparcie funkcjonowania osoby autystycznej, lecz próba „normalizacji”, co prowadzi do przeciążenia psychicznego, wypalenia, maskowania objawów oraz pogłębiania problemów ze zdrowiem psychicznym, w tym depresji i fobii społecznej.

W efekcie wiele dorosłych osób w spektrum autyzmu znajduje się w bardzo trudnej sytuacji życiowej – nie mogą znaleźć pracy, nie mają dochodu, a jednocześnie nie kwalifikują się do świadczeń, ponieważ są uznawane za osoby zdolne do pracy. Powstaje luka systemowa, w której osoby te pozostają bez realnego wsparcia państwa.

W związku z powyższym wnosimy o:

1. Stworzenie ogólnopolskiego programu aktywizacji zawodowej dla dorosłych osób w spektrum autyzmu.
2. Wprowadzenie systemu pracy wspomaganej (job coach) finansowanego ze środków publicznych.
3. Wprowadzenie obowiązku dostosowania procesów rekrutacyjnych do osób neuroróżnorodnych w instytucjach publicznych i firmach korzystających z dofinansowań PFRON.
4. Stworzenie centrów wsparcia dla dorosłych osób w spektrum autyzmu (doradztwo zawodowe, pomoc psychologiczna, trening funkcjonowania).
5. Zapewnienie bezpłatnego wsparcia psychologicznego dla dorosłych osób w spektrum autyzmu w ramach NFZ.
6. Wprowadzenie częściowego świadczenia dla osób, które z powodu spektrum autyzmu nie są w stanie pracować w pełnym wymiarze godzin.
7. Wprowadzenie programów wsparcia dla pracodawców zatrudniających osoby w spektrum autyzmu.
8. Wsparcie finansowe i grantowe dla projektów technologicznych i społecznych tworzonych przez osoby z niepełnosprawnościami.
9. Wprowadzenie standardów etycznych dla organizacji i fundacji prowadzących aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnościami oraz zakaz stosowania nieuczciwych praktyk, takich jak podpisywanie dokumentów in blanco.

Dlaczego ta sprawa jest ważna?

Uzasadnienie społeczne

Brak systemowego wsparcia dla dorosłych osób w spektrum autyzmu prowadzi do ich wykluczenia społecznego i zawodowego, pogorszenia zdrowia psychicznego oraz uzależnienia od rodzin lub pomocy społecznej. Jest to nie tylko problem społeczny, ale również ekonomiczny – państwo traci potencjał wykształconych i zdolnych osób, które mogłyby pracować i płacić podatki, gdyby otrzymały odpowiednie wsparcie.

System powinien wspierać osoby w osiągnięciu maksymalnej możliwej samodzielności, a nie

Systemowe wsparcie i aktywizacja zawodowa dorosłych osób w spektrum autyzmu w Polsce

pozostawiać je bez pomocy tylko dlatego, że nie mieszczą się w obecnych schematach.

Przykład sytuacji dorosłej osoby w spektrum autyzmu

W Polsce są osoby w spektrum autyzmu posiadające kwalifikacje zawodowe i doświadczenie, które mimo wielokrotnych prób nie są w stanie znaleźć pracy. Część z nich wykonuje pojedyncze zlecenia, tworzy własne projekty i próbuje funkcjonować samodzielnie, jednak bez systemowego wsparcia jest to bardzo trudne. Osoby te często nie mają prawa do świadczeń, a jednocześnie nie są w stanie utrzymać się z pracy, ponieważ rynek pracy nie jest dostosowany do ich trudności. Nie jest to problem jednostek – jest to problem systemowy wymagający rozwiązań na poziomie państwa.

Systemowe wsparcie i aktywizacja zawodowa dorosłych osób w spektrum autyzmu w Polsce

Liczba podpisów: 2 340

Imię i nazwisko

**Kod
pocztowy**

Imię i nazwisko

**Kod
pocztowy**

spektrum autyzmu w Polsce

Kod pocztowy

Kod pocztowy

Systemowe wsparcie i aktywizacja zawodowa dorosłych osób w spektrum autyzmu w Polsce

Imię i nazwisko

Kod
pocztowy

Imię i nazwisko

Kod
pocztowy

Systemowe wsparcie i aktywizacja zawodowa dorosłych osób w spektrum autyzmu w Polsce

Imię i nazwisko

Kod pocztowy

Imię i nazwisko

Kod pocztowy

Systemowe wsparcie i aktywizacja zawodowa dorosłych osób w spektrum autyzmu w Polsce

Imię i nazwisko

Kod pocztowy

Imię i nazwisko

Kod pocztowy

spektrum autyzmu w Polsce

Kod pocztowy

Kod pocztowy

Systemowe wsparcie i aktywizacja zawodowa dorosłych osób w
spektrum autyzmu w Polsce

Imię i nazwisko	Kod pocztowy	Imię i nazwisko	Kod pocztowy
-----------------	--------------	-----------------	--------------

Systemowe wsparcie i aktywizacja zawodowa dorosłych osób w spektrum autyzmu w Polsce

Imię i nazwisko

Kod pocztowy

Imię i nazwisko

Kod pocztowy

spektrum autyzmu w Polsce

Kod pocztowy

Kod pocztowy

Systemowe wsparcie i aktywizacja zawodowa dorosłych osób w spektrum autyzmu w Polsce

Imię i nazwisko

Kod
pocztowy

Imię i nazwisko

Kod
pocztowy

spektrum autyzmu w Polsce

Kod pocztowy

Kod pocztowy

Systemowe wsparcie i aktywizacja zawodowa dorosłych osób w spektrum autyzmu w Polsce

Imię i nazwisko

Kod
pocztowy

Imię i nazwisko

Kod
pocztowy

spektrum autyzmu w Polsce

Kod pocztowy

Kod pocztowy

spektrum autyzmu w Polsce

Kod pocztowy

Kod pocztowy

Systemowe wsparcie i aktywizacja zawodowa dorosłych osób w spektrum autyzmu w Polsce

Imię i nazwisko

**Kod
pocztowy**

Imię i nazwisko

**Kod
pocztowy**

Systemowe wsparcie i aktywizacja zawodowa dorosłych osób w spektrum autyzmu w Polsce

Imię i nazwisko

**Kod
pocztowy**

Imię i nazwisko

**Kod
pocztowy**

spektrum autyzmu w Polsce

Kod pocztowy

Kod pocztowy

Systemowe wsparcie i aktywizacja zawodowa dorosłych osób w spektrum autyzmu w Polsce

Imię i nazwisko

**Kod
pocztowy**

Imię i nazwisko

**Kod
pocztowy**

spektrum autyzmu w Polsce

Kod pocztowy

Kod pocztowy

Systemowe wsparcie i aktywizacja zawodowa dorosłych osób w spektrum autyzmu w Polsce

Imię i nazwisko

Kod
pocztowy

Imię i nazwisko

Kod
pocztowy

spektrum autyzmu w Polsce

Kod pocztowy

Kod pocztowy

Systemowe wsparcie i aktywizacja zawodowa dorosłych osób w spektrum autyzmu w Polsce

Imię i nazwisko

**Kod
pocztowy**

Imię i nazwisko

**Kod
pocztowy**

Systemowe wsparcie i aktywizacja zawodowa dorosłych osób w spektrum autyzmu w Polsce

Imię i nazwisko

**Kod
pocztowy**

Imię i nazwisko

**Kod
pocztowy**

Systemowe wsparcie i aktywizacja zawodowa dorosłych osób w spektrum autyzmu w Polsce

Imię i nazwisko

**Kod
pocztowy**

Imię i nazwisko

**Kod
pocztowy**

spektrum autyzmu w Polsce

Kod pocztowy

Kod pocztowy

spektrum autyzmu w Polsce

Kod pocztowy

Kod pocztowy

spektrum autyzmu w Polsce

Kod pocztowy

Kod pocztowy

Systemowe wsparcie i aktywizacja zawodowa dorosłych osób w spektrum autyzmu w Polsce

Imię i nazwisko

**Kod
pocztowy**

Imię i nazwisko

**Kod
pocztowy**